

«Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!»

ЭНГИЭЛИ

12+

2019 сыл
Ыам ыйын
8 күнэ
Сэрэдэ
№ 18 (10703)

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төрүтгэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

УЛУУ КЫАЙЫЫ КҮНҮНЭН!

БЭҤЭБЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгын
мунһабыттан
бэлитээһиннэр

Халаан уута бу ый 20-н кэнниттэн күүтүллэр. Ыам ыйын 9 күнүттэн нэһиликтэргэ баһаарынай дьуһуурустубалар олохтонон, цуостар тэриллиэхтэрэ. 3 тыһ. гектартан 2,199 га өртөммүт.

Бу үлэ сэттэ нэһилиэк сиригэр-уотугар ытыллыбыт. Барыта 9 массына, 4 тыраахтар, 70-ча киһи үлэлээбит. Өрт уотун эбии Салбанна, Хатырыкка ытыахтара. Бобуу-хаайы суоһунан, ол эрээри хонтуруоллаан өртөөһүнү эбии ыттарга былаанньылар.

«Суһал көмө» 87 ыңгырыга сылдыбыт. Биир ыарахан туруктаах ыарыһабы вертолетунан Дьокуускайга ыппыттар. 2 киһи ыкка ытыттарбыт (оҕо уонна улахан киһи). 1 оҕо төрөөбүт. 3 киһи олохтон туораабыт. «Онко-поиск» акция түмүгүнэн хас да киһини эбии көрүүгэ, бэрэбиэркэбэ ыппыттар. Акция ыам ыйын 13 күнүгэр түмүктэнэр.

Ыам ыйын 4 күнүгэр С. Кириллин бириһингэр үгэскэ кубулуйбут сүүрүү күрэхтэһиитэ ытыллыбыт. Ыам ыйын 7 күнүгэр Дьокуускайга Н.С. Охлопков үбүлүөйүгэр анаммыт тэрээһин ытыллыбыт. Бу күн Нам оскуолаларыгар Бүтүн Россиятаабы «Диктант Победы» акция тэриллибит.

Олонхо фондатыгар 11 мөл. 023 130.25 солк. кирибит. Өрөбүллэргэ улуус, Ленскэй нэһилиэк дьаһалтатын үлэһиттэрэ пааркаҕа, ипподром тулатыгар субуотунньуктаабыттар. Таастаах нэһилиэгэ «Аламай күн сыламынан» диэн Олонхо ыһыаһын өйүүр акция-кэнсиэртэн 25 тыһ. солк. фондаҕа укупт.

Кыайы күнүн көрсө Ржев скверэ санардыллар. Ыам ыйын 8 күнүгэр Кыайы болуоссатыгар «Свеча памяти» Бүтүн Россиятаабы акция ытыллар. Ыам ыйын 9 күнүгэр бырааһынньуктаабы митинг 11 чаастан буолуоҕа. Мустуу – 10 ч. 30 м. Ржев скверигэр. Кыайы парадын «Бессмертный полк» түмүктүөбэ.

Л. НОГОВИЦЫНА

УБААСТАБЫЛЛААХ НАМ УЛУУХУН ОЛОХТООХТОРО, ЫТЫК МААНЫ ЫАЛДЫТТАРА!

Тус бэйэм уонна улуус дьаһалтатын аатыттан Улуу Кыайы 74 сылынан итиитик-истинник эбэрдэлиирбин көңүллээн!

Бу бырааһынньык эйэни, норуоттар доҕордоһууларын, түмсүүлээх буолуу улуу күүһүн уонна норуоппунт кэннинэн кэктибэт тулуурун мэлдьи кэрэһилии туруоһун. Бүгүн бука бары мунура суох диригин махтанан, сэри уотун ортотунан ааспыт уонна тыылга Кыайыны уһансыбыт бэтэрээннэри чиэстиир күммүт.

Албан ааттаах кыайыттар көлүөнэлэрэ Ийэ дойду көңүлүн туһугар фашизмы кыайылар буойун уонна норуот хорсун быһыыларын бастыг холобурунан буолар, сэри кыттыылаахтарыгар, тыыл бэтэрээннэригэр, улууспут олохтоохторугар чэгиэн доруобуйаны баһарабын, хас биридди дьыаҕа дьол-соргу тосхойдун!

Юрий СЛЕПЦОВ,
«Нам улууһа» МТ баһылыга

ДОРОГИЕ НАШИ ВЕТЕРАНЫ!

Примите наши самые теплые и сердечные поздравления с Днем Великой Победы!

9 Мая – особая, памятная дата в истории нашей страны, в жизни каждой российской семьи. В этот день 74 года назад закончилась самая кровопролитная в истории человечества война, которая унесла жизни десятков миллионов людей, разрушила тысячи городов и деревень.

Этот всенародный праздник неразрывно связан с подвигом героев – победителей, ко-

торые отстаивали свободу и независимость Отчизны, подняли из руин разрушенные города и села. Их мужество и стойкость, верность долгу и высоким идеалам – всегда будут для нас примером истинной любви к Родине, ответственности к ее судьбе, ответственности за будущее поколения.

Желаем Вам крепкого здоровья, долгих лет жизни, мира и благополучия!

Алексей ЕРЕМЕЕВ,
Наталья РУМЯНЦЕВА,
народные депутаты РС (Я)

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ ВЕТЕРАННАРЫТ! КҮНДҮ БИИР ДОЙДУЛААХТАРЫТ!

Эһигини Улуу Кыайы 74 сылынан барыгытын истинник эбэрдэлиибит! Баһарабыт чэгиэн доруобуйаны, уһун үйэни, дьоллоох-соргулаах олоһу!

Советскай норуот Улуу Кыайыта, Ийэ дойдуну быһыылар туһугар сомоһолоһуута, туохха да тэҥнэммэт хорсун быһыыта үйэттэн-үйэбэ умнуллубат. Тыылга хаалбыттар «Барыта — фронт, барыта — кыайы туһугар!» диэн тонгууну-хатыһыны, өлүүнү-сүтүүнү аахсыбакка туран туруулаһан үлэлээн бу Улуу Кыайыны чугаһаппыттар.

Ыччаппытыгар Улуу Кыайы сүдү суолтатын мэлдьи тиэрдэбит, өйдөрүгэр-санааларыгар инэрэрбит эрэйиллэр. Өбүгэлэрбит түмсүүлээх, төрөөбүт дойдуга бэринилээх буолан үгэс ыарахаттары туораан сөһүмэр кыайылары ситиһэллэрэ. Бу үтүө үгэстэрэ салһана туруохтаах.

Софья КОБЯКОВА, Нам улууһун ветераннарын Сэбиэтин председателэ

АҔА ДОЙДУ УЛУУ СЭРИИТИН КҮНДҮ КЫТТЫЛААХТАРА, ТЫЛ БЭТЭРЭЭННЭРЭ!

Саха Республикатын салалтатын уонна тус бэйэм ааппыттан эһигини Улуу Кыайы күнүнэн истинник эбэрдэлиибин!

Ыам ыйын 9 күнэ – Арасыйыаҕа саамай улуу уонна ытыктанар бырааһынньык. Биһиги бүтүн эпоһаҕа киэн хабааннаахтык буолбут түгэни диригин ылынан туран, бу күнү үөрэ-көтө, долгуһа көрсөбүт.

Фашизмы кыайы киһи ааһан сиппэт эрэйин-мунун уонна сүтүгүн түмүгэр, улуу норуот хорсун быһыытынан уонна бэйэни харыстаммат үлэтинэн ситиһиллибитэ. Биһиги Ийэ дойдубут чизһин уонна тутулуга суох буолуутун көмүскэбит буойуннарбыт хорсун быһыыларынан киэн туттабыт. Биһиги АҔа дойду Улуу сэриитин туһунан кырдыгы өрүү харыстыахпыт уонна биһиги дьоруойдарбыт көмөлөрүнэн биллигин эйэлээх уонна көңүл олоххо олоробутун өрүү өйдүөхпүт.

Дьоруойдарга үйэлэргэ албан аат! Бэйэлэрин олохторун төрөөбүт дойдуларын көңүлүн туһугар толук уурбуттарга үйэлээх өйдөбүл! Хорсун быһыыгыт, эр санаагыт уонна дьоруойдуу быһыыгыт иһин сүгүрүйэбит!

Күндү доботтор! Бу сырдыгынан сыдыаайар күн бука барыгытыгар нус-хас олоһу, чэгиэн доруобуйаны, дьолу-соргуну уонна эйэлээх халлааны баһарабын!

Улуу Кыайы күнүнэн!
Айсен НИКОЛАЕВ
Саха Республикатын
Ил Дархана

2019 сыл – Энгиэлигэ Олонхо туоната

Уопсайа Фондаҕа билинги туругунан -
11 мөл. 023 130.25 солк.
Реквизиты:
ФОНД ПОДДЕРЖКИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ НАМСКОГО УЛУСА
ИНН 1417010525
БИК БАНКА 049805609
К/С 30101810400000000609
НОМЕР р\с 40703810276000001475
Дата открытия 06.02.2019

НАИМЕНОВАНИЕ БАНКА:
ЯКУТСКОЕ ОТДЕЛЕНИЕ
№8603 ПАО Сбербанк
г. Якутск, Доп. офис
№8603/060, 677007, г. Якутск,
ул. Кирова, 29.

Бэлиэ түгэн

Муус устар 27 күнэ – саха олоҕор чахчы быһаарылыах уонна суолталаах күн. Саха республикатын күнэ Нам улуһун Хатырык нэһилиэгиттэн саҕаланна. Саха сирин государственноһун олохтообут дьонтон биридэстэрэ Максим Аммосов төрөөбүт дойдутугар Ил Дархан Айсен Николаев уонна бэрэстэбиитэллээх уорган салайааччылар, Ил Түмэн депутаттара, улуус-дьоно сэргэтэ сырыттылар.

Республика күнүн бэлиэтиир улахан тэрээһингэ биридэстэрэ Максим Аммосов пааматынныгар сүгүрүйэн сибэкки дьөрбөтүн уурдулар.

Саха норуотун чулуу уолаттара Былатыан Ойуунускай, Максим Аммосов, Исидор Барахов уонна кирилэр соратниктара: Степан Аржаков, Степан Гоголев, Михаил Мегежекская, Иннокентий Говоров Саха сирин Россия састаабыгар автономнай республика быһыгытыннан киллэрип, төрөөбүт дойдубут экономическай политическай туругар, норуоттун өй-санаа өтүтүнэн сангалы сайдарыгар саарбахтаабат этилэр. Кирилэр бэйэлэрин кэмнэрин дингэр биллилэрэ, кизэн сайдылаах дьонно, автономияны ылыныны, бу саха сирин норуоттары олоҕун модунук улартыгы, сайыннары бастакы хардылары диэн сыаналыыллар.

Бу суолталаах күнгэ Ил Дархан Айсен Николаев сэттэ тулаайах хаалбыт уонна доробуйаларынан хааччах-

Айылҕа — алаһа дьибит

Тула куйаас, тула уот. Эчи, суһун-кутталын! Ону уҕарыгар кыах, күүс баар. Ол — кэмигэр өртөөһүн! А.П. Атласов: «Эниги тэрээһиннээх, стратегическай өртөөһүнгүт 2017 сыллаах улахан уот уорун уҕарытга», - диир этиттин истэн сүрэхпинэн ылын-ным, сөбүлээтим, үөрдүм.

«Таһара сэрэби таптыыр» дииллэрин курдук, өбүгэлэрбит мындыр да дьон эбиттэр. Кыра сыранан, аһыйах үлэ-тэ-уота чөл хааларын уонна уокка былдьаппат туһугар, ону таһынан сүөһүлэрэ, сылгылары мөччүлүүгүр алаастарын күһүн, саас өртөөн, токур хотуурунан ходуйан бэлэмнииллэрэ.

Билигин техника күүһүгэр, государство кыаҕар, үбүгэр сигэнэн, кутталы иитиэхтээн «буорахтаах буочука» иһигэр олоробут. Уот — укааһы ылыммат, уот — сокуону билиммэт, «аһа» баарын тухары бара турар эбээт! Аһыгы «ардахтар», былыт кураанах этини түһэрэн, уот сардыргы-сардыргы Нам хотугу өттүн хабаан «айаһы» турбута дьулаан көтүү этэ. Тохтообута да уот, ол балысхантан? Төттөрүтүн тэнийэн, кэнгээн Ньыкаада арыһытын хампыта.

Өртүөх иннинэ тула хорутар төһө сөптөөбүт? Бу тизэрэ ууруллар кирис, үйэ саас тухары сир бааһа буолар. Маны хос-хос хорутан алаас, ходуһа орто чээрэтин эрэ оттуур хонг мэйиилэрбит буолбаат!... Хорутар онугар үөл сизэрдийэ икки чөмөҕүн (биир чөмөх суола синнигэс) соторон, сэттэһэни муустаах, сииктээх сиргэ ньыккарийан баран өртүөххэ сөп. Онно туох

РЕСПУБЛИКА КҮНҮГЭР

таах оҕолору иитэн, олоххотардыһы күүһүн ингэрбит Нам олохтообут, «Теплый очаг» оҕону иитэр дьибэ кэргэн түмсүүтүн председателигэр Матрена Сивцева «Гражданская доблесть» бэлиэни анаата. Маны таһынан Никольская, Таастаах нэһилиэгин дьаһалталаарыгар быллаах, гербэ бигэргэммитин туһунан туоһу суругу туттарда. Республикабыт үүнэ-сайда турарыгар баһа санааларын тизэргэ.

«Инники өттүгэр саха норуотун икки сүдү суолталаах тэрээһин күүтэр. Ол Автономия төрүттэммитэ 100 сыла уонна Максим Аммосов төрөөбүтэ 125 сыла. Бу бэлиэ дааталары көрсө, Максим

Кирович төрөөбүт дойдутугар бөдөҕ тууулар бытыллаахтара. Намна культура дыбарыаһа тугуллан, онно үбүлүөйдээх общественность мунһа баһа бытыллыа, Хатырыкка культурнай-спортивной киин туулулоба, сотору кэмнинэн Хатырыкка диэри асфальт суол буолуоҕа», - диир Ил Дархан түмүктүү тылыгар эттэ.

Бу күн М.К. Аммосов аатынан Хатырык орто оскуолатыгар улууска, республикаҕа ситиһиилээх, туйгун үөрэнээччилэргэ «Ситиһиилэр ансамблелары», гражданданскай көмтөөх буолууга уроук бытылына.

С. АРГУНОВ

ИЙЭ АЙЫЛҔАБЫТЫН ХАРЫСТЫАХХА

да куттала суох буолар.

Быйыл улууска сааскы өртөөһүнгэ 3 тыһ. гектар былааннанар диэн. Манна тэрээһиннээхтик таһан сайын нус-хас оттуур, күһүн сир астыыр, көтөрү булгуур, аһыйах күн күөххэ көччүйэр инниттэн сөрүүн, уу-хаар баарыгар, сыгынах, чөһөкөк ууну оборон сииктээх эрдэбинэ, мутукча тыллыан, сэбирдэх ситиэн иннигэр, ойуур иһигэр хаар чөмөччү сыттаһына, киһи саҕа сөкү оту, дулҕа сиэлин сирилэчи уматан, хаалбыт көрдүгэни түүннэри ирдээн булан «хам баттаан» истэххэ, баһаам изн кур ланхаттан босхолонон, күөх от хамсыгы-хамсыгы үүнэн, кыыл-сүөл, сүөһү-сылгы аһаан абыраныа этэ.

«Хорутууга» хаайтаран, саас өртөөбөт дьин — сөбө суох сокуонна, усака укааска бас бэринии, быстах ыйаахха баһыттары буолар. Тьа — дурдабыт-хахабыт, «ампаардаах аспыт» буоларын өйдүүх тустаахпыт. Туораттан ким кэлэн көмүскүөй-харайыа?! Сайынны баһаары «харчыга» умулларар сиргэ баппат быһыы буолбаат.

Баһаар тарданар суолун — оттоммод буолбут от үрэхтэри, сэттэнэх буолбут алаастары сыл айы өртөөн, «кээртэн» истэххэ уот турар куттала уҕарыһа этэ. Олус харыстаан, ураты харыстанар сир онорон, биридэ ыгыс соттон хаалбыт «Үрүг Күөл» резерват холбуура тугу этэрий!?

Сир хаһаайына суох буол-

лаһына аһардас бобуу-хаайы, государство уһун буолан баран көтөрүк илиитэ «быһыһыр» кыаҕа суоһун көрдүгүт-иһиттэгит... Норуот туох диир? «Көһөс» государство онугар, хаһаайын киһи кэнэбэс көлүөнэбэ, кэнчээри ыччакка хаалларар сирэ-уота чөл, сирэ-буора быһааннаах буоларыгар баһаран, көлөһүнүн харыһыйбакка өртөөн-ыраастаан, оттоммастаан ыраас дохототу булан, кыаһыран, кыыл-сүөл төрөлкөй төрүүбүн, көтөр-сүүрүр араһын, дьибиттэри булдуналтын, кыыллары хаалларарга кыһаллыа этэ.

Сокуону дьон онорор. Айылҕа суруллубатах ыйаахтара, сир-туом, үгэс, өбүгэ үөрөбүт дьин баара. Айылҕа сири айыаһыттан улартыбакка кэлбит программалаах, информациялаах. Сокуон дьин аһыһылы за-«кон». «Кон» - дьин конкретнай, «константа» - дьин улартыбат, бастайааннай, оттон «за» - дьин эбилик сиэри таһынан, абычыай үрдүнэн дьин өйдөбүллээх. Онон сахалыы санаан, туруору толкуйдаан, бирид үлэнэн, бирид олоһунан мунурдаммакка кэскили кэрэһилиир, утуму салгыыр үйэлээх үгэстэрбитин салһаан холкубутугар түһүүбүн, кизэн күбүстэниэбүн, олохтоохтук онгостон, саталлаахтык дьаһанан олоруобун.

Соххор сокуоннары, быстах ыйаахтары айа олорор чиновниктар омук уратытын, сир-сир туспаһын учуоттуох тустаахтар.

Г. ВИНОКУРОВ, Модут

Ыһы — 2019

БЭЛЭМНЭНИ ХАЙДАБЫЙ?

Бу күннэргэ улууспут кылаабынай агрономун Сардана Новгородованы көрсөн быйылгы ыһыга соруктар, бэлэмнэнии хаамыһын туһунан сырдатарыгар көрдөстүм.

— Быйыл улуус үрдүнэн 1630 гектарга сүөһү аһылыга буолар үүнээйилэри ыһахтаахпыт, о.и. бирид сыллаах культуралары 1237 гааһа, элбэх сыллаах оту 171 гааһа, ааспыт сылларга ыһылыбыт элбэх сыллаах оту 222 гааһа. Бурдук сизэмтин 200 гектарга ыһахтаахпыт. Сизэмэнэн хааччыһыга 175 тоннаһа сайаапка онгоруллубута, о.и. суданскай от 8,1 т, элбэх сыллаах от 2,3 т, горох 4,4 т, эбиэс 161 т. Балартан «Сахаагротрейд» 32 тоннаны, «Сахакредит» 70 тоннаны аһааннар хаһаайыстыбаларга түнгэттилар. Муус устар 4 күнүгэрэби тургуһан 105 т сизэмэ тиэллэн кэллэ. Ыһыны 15 сүүмэрдэммит хаһаайыстыбалар сэттарын казначействоһа астарылыра салһана турар.

21 тонна минеральнай удобрениены булууга сайаапка онорбуттук. Ону «Сахаагрос» хааччыһахтаах. Удобрение ыһы саһаланытыгар тиэллэн кэлиэһэ.

Хортуопуу 486 гектарга олордуохпут. Итинтэн баһынай хаһаайыстыбаларбыт 360 гааны. Ыһыга анаан 1200 т сизэмэ хортуоппуй харалла сытар. Хаһаайыстыбалар 50 т ыһы

сизэмэтин улуус иһигэр батардылар. Э.В. Константинов Иркутскайтан 48 т элита хортуоппуйу аһалтаран олордуоһа.

Обуруот аһын 110 гааһа ыһаар былааннаахпыт. О.и. халпыыстаны 25,2 гааһа, моркубу 28 гааһа, сүбүөкүлэни

50,3 гааһа, араас культураны 6,5 гааһа.

Хаһаайыстыбалар хортуоппуй уонна оҕуруот аһын олордууга көрүлүбүт субвенцияны бары ыһылар, аһаһас сиргэ оҕуруот аһын ыһыга 1 886 201 солк уонна хортуоппуйу олордууга 5 284 786 солк.

Араас хаһааннаах өйбөүлүнэн быйыл 37 араас көрүнгээх хаһаайыстыбалар туһаныахтара. Улуус үрдүнэн ыһыга барыта 196 техника үлэлиэхтээбиттэн биллгин 174-дэ бэлэм. Соһуллар техникалар бары бэлэмнэр.

Ыһыга барыта 168 киһи үлэлиирэ былааннанар, итинтэн 52 киһи быстах кэмнэр.

Быйыл улуус үрдүнэн 2425 га иннээх сиргэ ыһы ыһаар былааннаахпыт, ол эбэтэр ыһаар иэммитин былырынынгытааһар 38 гектарынан улаатыннарыахпыт.

И. ИВАНОВ

Мин маннык этиилээхпин

САҢА БАҔА САҢАА

Сандак сааспыт бараһсан күлүм аллайан, мичийэн, бэрт элбэх киһи кытыһылаах халһаһалы хаамар параадьан үөрэ-көтө, олус сэргэхтик саһаланна. Улууспут киинин, Ленскэй нэһилиэк, аһа баһылыга А.Г. Новгородов бу өрөгөйдөөх күнүнэн истинг эһэрдэтин бар дьонугар тизэрдэн туран, туох, ханнык үлэлэр бытыллыбыттары, ханнык былааннар бааллары иһитиннэрэ, үтүөнү-кэрэни, үгүс үөрүүлээх түгэннэри, үлээһ, үөрэххэ ситиһиилэри баһарда.

Мин бу түгэнинэн туһанан, эмиэ, бирид санаабын тизэрдээр гынабын. Хаһан баһар буоларыны, параадка нэһилиэннэ 100% хаампат. Ол түмүгэр суол икки өттүгэр көрөөччүлэр тобуоруһаллар. Сорохтор, хайа, бу ким хааман иһэр диэх айылаах колонна аһарыгар мэхэйдик курдук үөмэхтээһиллэр. Маны бэрээдэктиир ким да суох. Дьингэ, дьуһуурунайдары анаан саһылаахтары да сөп этэ. Оннук кыаллыбат буоллаһына, музыкальнай оскуола бэтэрээ өттүттэн, суол икки кытыһынан. ыа тардыаха эмиэ сөп.

Чэ, били, бил маһын мин сизэм дьибит киһилии эттэххэ, этэнгэ буоллаахха, эһиилги параадка көрүүхпүт.

Бэчээттэммиккэ эргиллэн

ЭППИЭТИ ЭРЭЙЭБИТ

Бу дьыл кулун тутар 18 күнүгэр «Энсиэли» арадьыйата үлэлээбитин үгүспүт сонургуу, астына истибиһпит. Онтон сонуну истээри кэтэс да кэтэс, арай, онтукпут наар ырыа үөһэ ырыа буолан хаалла. Бу күннэргэ хас да дьүөгэм арадьыйа туһунан суруй эрэ, туох ааттаах наар ырыаны эрэ биэрэллэр диэн көрдөстүлэр. Суруйбутум ээ диэбиһпэр, өссө бэчээттэт диэбиттэрин ылынан, эмиэ ылсан эрэбин.

Дьингэнин, аһыгы үйэһэ сонуну хайдах баһар хомуйуохха сөп. Бу массына, араас сибээс көрүнгэ дэлэй кэмигэр тэрилтэлэринэн сылһан, дьону көрсөн, кэпсэтэн ыһыталаһар буоллар, кэспиир элбэх буолуохтаах. Онон хаһан эрэ уһуллубут ырыалары холбоон баран олорбокко, улууспут сонуннарын бар дьонгугуттар тизэрдин. Хаһан баһар, ханна да буоллун, арадьыйа, хаһыат, тэлэбиисэр дойдубут сонуннарын, туох улартыһы-тэлэрийи баарын, инники былааннары, хаһан, туох тэрээһиннэр бытыллыбыттары о.д.а. үгүһү кэспиеһхэ сөп.

Кэлэр өттүгэр арадьыйабыт үлэтэ улартыһа дуо?- диэн өссө төгүл ыйытабыт. Эппиэти эрэйэр киһи элбэх.

З. ЕГОРОВА, Нам с.

Адам, Григорий Иванович Дунаев Аба дойдун сэриин кыттыылааҕа, үлэ уонна тыл ветерана, өр сылларга Хамаҕатта нэһилиэгин кырдыаҕастарын, сэри, үлэ ветераннарын Сэбиэтин председателинэн, ол иннинэ колхоз председателин солбуһааччынан, Кириэс-Кытылгы биригэдьириинэн, маҕаһын сэбиэдин сэрийинэн үлэлээбитэ. Кини аата-суола республика ветераннарын, улуустаагы «Мэнгэ Таас» кинигэлэригэр киирбитэ. Өр сылларга «Ленин суола» хаһыат общественнай корреспонденна этэ. 1981 сыллаахха оһолого түбэһэн өлбүтэ. Ыйыл ыам ыйын 3 күнүгэр тыһынааҕа эбитэ буоллар 100 сааһын туолдо этэ. Оһон бу кылгас, тэттик ахтыбытынан уонна өлөр сылыгар «Ленин суола» хаһыакка суруйбут тэттик ыстатыгаларын бэчээттэтэн тураммыт, оҕолоро, сиэннэрэ, кийииттэрэ, күтүөттэрэ санаан-ахтан, бэлиэтээн аһабыт:

ӨН ИЛИИЛЭЭХ

Былыр-былыргыттан үчүгэй, үөскүлөн сүөһүлээх ыаллар баар буолаллара. Кинилэргэ ырбыт да сүөһү аҕыйах хонутунан тупсан, уойан барааччы. Итинник дыону «Өн илиилээхтэр» диэн ааттааччылар.

Нам оройуоннаагы «Комсомольскэй» совхозка биир ондук сүөсүһүт баар буолла. Мин Петр Максимов уол туһунан кэпсибин. Кини ааспыт сыллаахха Горнай оройуонуттан убайыгар кэлэн олохсуйбут. Убайа Анатолий Степанович быраата сүөһү көрүүтүгэр оҕо эрдэбиттэн дьобурдааһын билэр буолан, биригэдьириэн кыра сүөһү көрүүгүгэр аныылларыгар көрдөспүтэ. Петя бастаан 40-ча борооскуну туппута. Хойутаан кэлбит буолан саамай кыра, ырыган, ыарыылаах борооскулар түбэспиттэрэ. Ол сүөһүлэрин кыс ортоугар

Мин 1941 сыл от ыйын 21 күнүгэр төрөөбүтүм. Адам Неустроев Иван Васильевич диэн Суоттуттан төрүттээх киһи мин төрүөм иннинэ ыалдьан өлбүт. Ийэм Марфа Михайловна Ядреева диэн Үөдэй төрүт олохтооҕо этэ. Ол саҕана кинилэр «Пушкин» диэн колхозка үлэлээн, кыһын Төгүрүшүт диэн алааска, сайын Дугалаах диэн сайылыкка олоһбуттар. * * *

Төрөөбүтүм үһүс ыйыгар ийэм убайдара — Алексей Михайлович сельсоветка секретарынан, Василий Михайлович «Пушкин» колхозка үлэли сылдыаннар сэригэ барбыттар. Алексей оҕото суох, Василийтан 1 сааһын ааспыт кыыс уонна мин, 3 ыйык саҕа туолбут оҕо, хаалбыппыт. Эбэм Александра Эверстова, эһэм Иннокентий, ийэм балта Акулина, Василий кэргэнэ Ааньыс оҕолообуттар. Ааньыс кыһа эрдэйдэх 3 сааһыгар куордан өлбүт. Мин наһаа ириннэх да буолларбын, син ордон хаалбыппын.

Сэрии кэмигэр төһө да ыарахан буоллар, «Пушкин» колхозка сүөһү өлбөтөх, дьон ачыктыаһына, өлүүтү тахсыбатах. Ол кэмгэ эбэм колхоз председателинэн үлэлээбит. Дьаһаллаах буолан, аһын-үөлүн сөпкө суоттаан, дьонун хааччыларын таһынан, өсөө «Кыһыл Сулус» колхоз дьонугар бэрсэр эбит. Ол туһунан мин 14-15 саастаахпар, сайын

АХТАН, САНААН ААҤАБЫТ

диэри төлөһүтэн, уотан атын учаастактарга көһөрбүттэрэ. Бэйэтигэр бэрт аҕыйаҕа хаалбыта. Ол онугар атын учаастактарга араас бириччинэлэринэн ырбыт, дьүдүйүтү сүөһүлэри аҕалан туттарбытара. Сүөһүтүн ахсаана 60-һа тиийбитэ.

Сайылыкка тахсыыга Петр Степанович ити сүөһүлэрин барыларын төлөһүтэн, уотан субан бостуукта ра былдыаһынан үлэлэтинилэр. Ол онугар уолга араас оһоломмут, сүөһү кэйбит 14 сүөһүтүн туттардылар. Бу ырбыт, дьүүкэрбит сүөһүлэр хайы-үйэ түүлэрэ-өһнөрө көһөн, оһоньколуур буоллулар.

Биригээдэ салалтата Петя Максимовка махта ла улахан. Аны күһүн «лечебный изолятор» оһостуох буолаллар. Ол улахан оруннаах. Петяны кытта биригэ үлэлиир кырдыаҕастар «Петя илиитигэр киирбит сүөһү, төһө да ырбыт буоллаһына, тута туп субу туһунан барар. Аны биһиги биригээдэ битигэр сүөһү дьүдүйээн өлүүтүн таһаарыахпыт суоҕа» диэн дэлэҕэ этиэхтэрэ дуо. Биригээдэҕэ быһыл сүөһү туһата суох өлүүтэ ааспыт сылтан үс төгүл аҕыйатылына. Итиннээх өһ илиилээх, бастын сүөсүһүт Петр Степанович Максимов үтүөтэ-өһөтө улахан. **Г. Дунаев, үлэ ветерана («Ленин суола» 1981 сыл бэс ыйын 16 күнүнээҕи 142 №-дээх хаһыаттан).**

КЫРДЫАҒАСТАР УТҮӨ ҮГЭСТЭРЭ

Хамаҕатта кырдыаҕастара биир саҕа үчүгэй үгэһи олохтоотулар. Совхоз рабочкомун председатели П.С. Шарин сүбэтинэн, кырдыаҕастар советтарын тэрийиитинэн,

Арыы Тиит бөһүөлөгүн кырдыаҕастара пенсионер Дмитрий Григорьевич Федотов салалтатынан Быһыттаах сайылыгы өрөмүөннээтилэр. Сылын ахсын ити сайылыгы өрөмүөннээн биэрэргэ сүбэлэстилэр.

Кинилэр бачыымнарын өйөөн Кириэс Кытыл бөһүөлөгүн кырдыаҕастара Убаһа Муммут сайылыгы өрөмүөннээн бүтэрдилэр. Кинилэр

эмиз бу сайылыгы мэлдьи өрөмүөннүүргэ тылларын биэрдилэр.

Кырдыаҕастар үтүө үгэстэрин, холобурдарын өйөөн совхоз киин аппаратын үлэһиттэрэ Тиргэлээх сайылыгы, тутуу коллектива Бардылаах сайылыгы өрөмүөннээтилэр.

Б у с а й ы л ы к т а р өрөмүөннэниилэригэр наада буолар матырыйаалынан уонна транспортын диспетчер М.П. Васильев үчүгэйдик хаачыйда. Сайылыктары ити курдук түргэнник уонна үчүгэй хаачыстыбалаахтык өрөмүөннээбиттэрин иһин нэһилиэк кырдыаҕастарыгар,

хонтуюра үлэһиттэригэр, туһааччыларга сүөһү иитээччилэр истинник махтаналлар.

Бу үтүө үгэс инникитин да салҕаныаҕа.

Г. Дунаев, Хамаҕатта кырдыаҕастарын советын председатели («Ленин суола» 1981 сыл ыам ыйын 30 күнүнээҕи хаһыаттан).

ХАМАҒАТТА КЫРДЫАҒАСТАРЫН СОРУГА

Партия XXVI съедин уурааһын дьүүлүлэн баран Хамаҕатта нэһилиэгин кырдыаҕастарын совета 11-с пятилеткага сорук туруоруннулар. Былаан быһытынан Хамаҕатта кырдыаҕастара 100 устука көлө сыарбатын, 500 илии кыраабылын, тракторга от кэбиһэр 40, от тийэр 70 сыарҕаны, 350 ноһуом күрдьэр күрдьэби оһоруохтаахтар, 7000 центнер от оттуохтаахтар, 7000 солк. түүлээби бултуохтаахтар, 300 сүөһү туһура хотонун өрөмүөннөүхтээхтэр, 600 сүөһүнү күрүөлүөхтээхтэр, 13500 килограмм үтүө государство туттарыахтаахтар. Бу үлэлэри аһардас пенсионердар күүстэрэн оһолулоба.

Маны таһынан сорох пенсионердар араас үлэлэргэ сылдыахтара. В.С. Винокуров тимир уһунан, А.И. Атласова, А.Г. Дьяконова, В. Тихонова нуруот үөрэһириитигэр, А.Г. Местникова, В.П. Жиркова, В.Д. Колесова оҕо иитиитигэр салгы үлэлииргэ быһаарыннылар. Нэһилиэһинээҕэ хаһыаты, сурунаалы тарҕатыыга Ю.М. Корнилова, И.С. Шадрин курдук ытык кырдыаҕастар 11-с пятилетка устата эмиэ салгы үлэлиэхтэрэ. Итинэн Хамаҕатта кыр-

дыаҕастара 11-с пятилетка соруктара туоларыгар бэйэлэрин сэмэй кылааттарын киллэриэхтэрэ».

(Г. Дунаев, Хамаҕатта кырдыаҕастарын советын председатели, «Ленин суола» 1981 сыл бэс ыйын 1 күнүнээҕи хаһыаттан).

Бу тэттик ыстатыгаларга Хамаҕатта нэһилиэгин кырдыаҕастарын туһунан суруйбута история кэрэһитэ буолар. Ити сыл Хамаҕатта ыһааҕар сахалыы таңас кэтэн кырдыаҕастарын, ветераннарын кытта бүтэһигин оһуокай тылын эпһитэ...

ЫТЫКТААН, ХАРЫСТААН ВЕТЕРАН ДЬОННОРУ

В. Ушницкай тыллара, А. Дунаев мелодията
*Турфүлүн турбүөннээх
Түөрт уон биш
сыллаахха,
Алаастан, үрэхтэн
Атталан баарта...*

*Сибиньэс симиэртээх
Силлиллээх буурбаҕа
Төлөннөөх түөстэрин
Тоһуйан биэртэрэ!..*

*Өлбүттэр сүһүттэр,
Өлбүттэр өспөттөр,
Өйдүллэр оһору
Мөлүйүөн сүрэхтэр!*

*Ол Улуу Кыайыһын
Онорбут дьоннору
Күндүтүк саныаһыт,
Көмүстүтү тутуобун!*

*Кылаһныыр уордьанга,
Кылыргыыр мэтээлгэ,
Кыайы уот суһула
Күлүмүтү умайар!*

**Ытыктаан, харыстаан
Ветеран дьоннору!**
*Олохтоон, тускулан
Бочуоттаах дьоннору!*
**А.Г. ДУНАЕВ,
Хамаҕатта**

СЭРИИ КЭМИН ОҕОТОН

окко үлэли сырыттаһына, «Кыһыл Сулус» колхоз олохтооҕо Яковлев Егор (Мааска оһоннор): «Эн эбэн улахан өйдөөх, дьаһаллаах дьахтар этэ. Сэри саҕана биһиги колхозка ачыктыаһын таһсаары гыммытыгар тһмүт тар, холбуллубут үтү, сүөһү харыҥа уонна куулу эрэ кыайбат бурдук атаҕа биэрэн абыраабыта. Эбэн тыһын истэр, убаастыыр буол, кини курдук үтүө киһи буола улаат», - диэн турардаах.

Эбэм мин үлэһит буолбутум кэннитэн оһолоһон оһолоһон, көрөн-истэн баран 93 сааһыгар өлбүтэ. Өр биригэ олоһут буоламмын, дьон, чахчы, убаастырын, сыаналырын, махтаһарын көрбүтүм, билбитим. Тааһарым Алексей, Василий сэриигэ барбыттар. Василий 1942 сыллаахха өллө диэн хара сурук кэлбит. Алексей 1944 сыллаахха ханас илиитэ суох инбэлиит буолан кэлбитэ.

Мин кинини 5-6 саастаахпыттан үчүгэйдик өйдүүбүн. Илиитэ суоһун көрөн куттанарым. «Илиит туюх буолбуйтай?», - диэн ыйыппыппар, «Сэриигэ немецтэр илдэ хаалбыттара» - диэбитин өйдүүбүн уонна таңас куукулаларым илиилэрин туура тарда-тарда «Эн немецтин, кэйэй» диирбин бэйэм өйдөөбөһүн, эдьийдэрим Настаа, Өкүлүүн кэһиир этилэр.

Үлэһит буолан баран, таһаһынаан Үөдэйгэ 6 сыл биригэ олоһобуппут. Кини ол саҕана кылаһаһыгынан үлэлиирэ, докумуоннарын олус кичэллик оһороро, үлэлиир сирэ ып-ыраас буолара. Дьон наһаа убаастыыр этэ. Кини биригэ кэрэхсэнэр хаачыстыбата — сааһыгар арыгы, табах диэни амсайбатах киһи! Мин оһолоһор лимонад иһэрдэбин «куһаһан баҕайы амтаннаах» диэн сөбүлээбэтэ.

Сэрииттэн «Слава» орденнаах, элбэх мэтээллээх кэлбита. Таайым өсөө биригэ сэрэгэнэр хаачыстыбатын, сэмэйин бэлиэтэим этэ: 1) Үөдэйгэ 1969-70 сс. амбулатория туһулан иһэн, үп тиийбэктэ тохтоулулар буолбутугар 2 тыһ. солк. харчынан көмөлөспүтэ. 2) Кыайы 30 сыла буоларыгар, 1975 сыллаахха, Намтан сэриигэ сылдыһыт инбэлииттэргэ Дьокуускай куоракка толору хаачылыһылаах таас дьиз биэрээри гыммыттарын, «тыһа оһорорум ордук, атын киһиэхэ биэринг», - диэн аккаастаабыта. 3) Эмиэ ити сыл Киевкэ байыаннай парадка Курсккы Дуга сэриитин кыттылаахтарын көрсүһүүтүгэр военкомат ыңыры ыһыттын эмиз аккаастаабыта.

Ыңырыны биригэ сэриилэһит лейтенана ыһыттыта. Дьэ, ити курдук сэриигэ буоллун, эйэлээх олоһо буоллун сэмэйдик, бэриилээхтик

олорон ааспыт умнуллубат сырдык уобарастаах таһталлаах таайым Алексей Михайлович Ядреев!

Ядреев Михаил Иванович диэн аймах таайым эмиз сэриигэ уһундук сылдьан баран, 1947 сыллаахха кэлбитин өйдүүбүн. Саас таһырдыа оһонноон баран, дьизэ киириппэр байыаннай таһастаах, түөһө тоһуору мэтээллээх киһи оһон туһан, көтөһөн ылбытын төлө көтөн, куттанан сүүрэн хаалбытым.

Сэриигэ сылдыһытын туһунан Ураллааһы байыаннай уоһурук «Красный боец» хаһыатыгар 1942 сыл сэтиннэ 28 күнүгэр «Сыны Якутии» диэн ыстатылааҕа суруллубутуттан билэбит, старшай лейтенант П. Долгов «лучший стрелок военизированной охраны» диэн суруйбут. Эргиллэн кэлэн баран, 1947-64 сс. диэри НКВД-га үлэлээбит.

Оһтон 1964-71 сс. диэри Депутатскайга хорһолдьун состооһунугар экспедицияга сылдьан «Үлэ Кыһыл Знамята» орденнаан наһараадаламмыт. Ол сылдьан, оһолого түбэһэн, аһаар атаһын быстарбыт. Ол кэннитэн Үөдэйгэ кэлэн балтын дьиз кэргэнигэр оһорон, 1984 сыллаахха ыалдьан өлбүтэ. Элбэх правительственнай наһараадалардаах этэ.

Мин, сэри кэмин оһото, билигин 78 саастаах, өр сыл-

ларга учууталлаабыт, 9 сыл сельсоветка секретардаабыт кырдыаҕас буолан оһорон, ыарахан кэмгэ сырларын биэрэн көрбүт, улаатыннарбыт, үлэһит буоларбар олук уурбут бары дьоммор мунгура суох махталлааһып.

Үөрэнэр кэммэр көрсүбүт үтүө-мааны учууталларым: Үөдэй оскулатыгар Григорий Лазарев, Александр Овчинникова, Анастасия Клестова, Дьокуускай куорат 2-с №-дээх оскулатыгар Николай Соловьев, Николай Зорин, Парасковья Оконешникова, Анна Андреева, республикатааһы интернакка оһорбут, иитилибит кэммитигэр үлэлээбит бары иитээччилэр биһиги дьоһун дьон буоларбытыгар биэрибит кыһамныларын иһин барҕа махтаһын тиэрдэбин.

Билигин кэмгэ оһопор, үлэлээбит кэмнэрбэр ситиһиһилэрим — барыта бу ааттаммыт дьон үтүө өһөлөрө буолар диэн бигэ санаалаахпын. Кинилэр сырдык уобарастарын умнубат, махтаһар бэлиэм: бэйэм ыһаһпаар, үөрэһит оһолоһор, биригэ алтыһан үлэлээбит коллегаларбар куруук аһтан, санаан ааһарым буолар.

**Е. НЕУСТРОЕВА,
пед. үлэ ветерана,
I Хомустаах, Нам улууһун
Бочуоттаах олохтооҕо**

Бу дьыл ыам ыйын 7 күнүгэр саха биллиилээх государственной деятелэ, Саха сирин Ытык киһитэ, тутуу салаатын тутуу үлэһитэ, са-табыллаах салайааччы **Николай Семенович Охлопков төрөөбүтэ 90 сылын туолар.** Энциэли дьоно, кэнчээри ыччата, оҥор-аймах кини оло-бун, үтүө түмүктээх үлэтин куруутун өйдүү-саныы сыл-дыаллар, үрдүктүк сыаналы-ыллар, холбур оҥостоллор.

Кини олобун Саха сирэ сайдарыгар анаабыта. Николай Семенович 1929 сыллаах-ха Нам улуунун Таастаах нэ-һилиэтигэр дьадаҥы бааһынай дьыэ кэргэнигэр төрөөбүтэ. 1950 с. Нам орто оскуоланын бүтэрэн, С.М. Киров аатынан Ленинградтаағы лесотехни-ческой академияга үөрэнэ-кирибит. Ол кэнин Өлүкүм-этээди леспромхоз тэрилтэ-

Ядреева, Сергей Слепцов кы-айаннар өр сыллаах үлэлэрэ сыаналаммыта. Маны тэҥэ Светлана Делахова уонна Га-лина Кривошапкина Саха си-рин бастагы Президентэ Ми-хаил Николаев «Билиигинэн кыайыан!» анал бириэмийэ-тин стипендиаттара буолбут-тара. Гимназия учууталлара «Саха сирин бастын учуутала» конкурса сыллата си-тиһиилээхтик кытталлар. Светлана Кириллина, Муза Гуляева конкурса финалиста-ра буолбуттара, оттон 2009 сыллаахха Александр Нов-городов «Саха сирин бастын учуутала» конкурса кыайан, Россия чулуу учууталларын түһүлгэтигэр - «Учитель Рос-сии-2009» конкурса сити-һиилээхтик кыттан кэлбитэ. Бу ситиһииттэн тирэх ылан Людмила Павлова, Изабелла Шадрина, Алина Гаврильева республика бастын учуутал-

ТӨРӨӨБҮТ НАМЫН ТУОХТААҔАР ДА ОРДОРОР ЭТЭ

Дьылзам миигин Нико-лай Семенович Охлопко-вы кытта 1970 сыллаахха көрүүһүннэрбитэ. Оччолор-го саҥа Саха государствен-най университетын бүтэ-рит сылбыт этэ (оччолорго М.К. Аммосов аата ингэриллэ илик). Онон САССР мини-стрдэрин сэбиэтин иһинэн үйэлээх тутуу управле-нияга технадзорнай үлэ-бэ кирибитим.

Ити кэмнэ Николай Се-менович министрдер сэбиэт-тин бэрэссэдээтэлин баста-гы солбуйааччыта этэ. Онон ки-ни быһаччы дьаһалгыгар баар этим. Киһи быһыгытынан сым-наҕас, эйэбэс, боростуой май-гылааҕа. Министрбин диэн улаатымсыбат, кээптээбэт этэ. Хата өрөбүллэргэ даача-тыгар ыңыран көмөлөһүн-

Баишев Н.П., Ощепков Я.Н., Румянцев Т.Д., Матвеев Г.Г., Данилов Г.Г., Абрамов К.П., Павлов Н.П., Евстафьев Н.А. – ыкса билсэллэрэ. Матрена Васильевна Петрова быһач-чы кириэн быһаарсара.

Анатолий Васильев Нам райсоветын ситэриилээх ко-митетын председателинэн талылла сылдьыбыта. Кини кэнниттэн Жирков В.Н. та-лыллыбыта. Ол кэнин мин Нам оройуонун былаанныыр комитетыгар ананан дойдубун булбутум.

Өссө 1969с. Дьокуускайга бастагы «Күөх төлөн» кэли-тигэр, ону уматыгы кыттар чээстэммитим. Оттон 1979 с. Нам оройуонугар уматыллы-быта. Дьэ, бу чаччы улахан кыайыы этэ. Манна Николай Семенович өгөтө сүңкэн. РСФСР Үрдүкү Сэбиэтин де-путата Н.В. Черская кэпсэ-тэн, кини оччолорго ССРС НА

КИНИНИ УМНУБАШПЫН

Н.С. Охлопков тыа хаһаа-йыстыбата сайдарыгар үгүс үлэни эрэйэрин, туох кыал-лыбатах бопсуроостар ба-алларын чээһинэйдиэ ыйан биэрэрин мин да истэр этим. Холбур, биригэ тохтуум. Мин 1979 – 1987сс. оройуон лесопуунун салайытым, ол иннинэ промкомбинатка 16 сыл салайар үлэбэ сылдьы-бытым. Онон оройуонга буолар муньахтарга Николай Се-менович тылын-өһүн истэр, кэ-лэн барарын көрөр этим.

Лесопуунга мин кэлиэм иннинэ, кураанак оттук маһы хайытан ойууртан массыы-на аадырыска тиэрдэрэ олус ноочоттооҕо, куруук иэскэ сылдьар эбиттэр. Дьэ, ол иһин 1981 с. лесовоз массыына бу-луун ойууртан тастарар буолллубут. Үчүгэин деловой мас онгоробут, онтон орду-гун оттук маска ыттар буоллу-

ААТЫН ААТТАТАР ҮӨРӨХ КЫҺАТА

тин инженериттэн сағалаан Саха Республиканын прави-тельствонын председателин тутууга солбуйааччыта буо-ла үүммүтэ. Правительствога барыта холбоон 25 сыл үлэ-лээбитэ. Бу кэм устата норуот хаһаайыстыбатын, тутуу са-лаатын, газ, нефть промыш-ленноһун, энергетика, оло-рор дьыэ, коммунальной хаһаа-йыстыба курдук улахан суол-талаах салаалары баһылаан-көбүлээн салайыта. Үлэлиир кэмигэр Аппааныга, Моду-ка, Түбэбэ, Көбөкөнгө саҥа оскуолалар тутуллубуттара. Маны таһынан, Сахабыт си-рин араас мунугар тутуу матырыяаалын онгорор собу-оттары, дьон оло-рор кварта-ларын, Харбалаах, Таймылы-ыр, Оленегорская, Тополи-най о.д.а. саҥа бөһүөлөктэри туттарбыта. Онон Николай Семенович саха норуотун оло-бун үйгута хангырыгар олук уурбут чабылхай са-лайааччы, үлэһит үтүөтэ.

1999 сыллаахха Нам улуу-нун гимназиятыгар Николай Семенович Охлопков аата ингэриллибитэ. Оттон ыла оскуола үлэтин, үөрэтин ис хоһооно өссө кэнээн, биригэ биригэ үрдэллэри дабайарга бигэ тирэх баар буолбута. Би-лигин гимназия аата Россия үрдүк таһымнаах конкурста-рын кыайылаабын, Саха Ре-спубликатын, М.К. Аммосов аатынан Хотугулуу-Илинги федеральной университет бастын оскуолатын быһы-тынан дуораччы ааттанар.

Гимназия учууталлара – улуус, республика киэн туттар дьоно, үөрэтири са-арынара. Манна РФ үтүө-лээх учууталлара Валерий Попов, Вера Федорова, Саха сирин үтүөлээх учууталла-ра Любовь Адамова, Галина Кривошапкина аҥа-тута үлэ-лииллэр. Гимназияга «Үөрэ-тири» национальной бы-райыак чэрчитинэн Россия бастын учууталларын талыы конкурсуун сэтгэ кыайы-лааҕа: Светлана Кириллина, Любовь Адамова, Александр Новгородов, Галина Криво-шапкина, Вера Федорова, Ле-на Бочкарева, Зоя Эверстова ситиһиилээхтик үлэлииллэр. Бу курдук хабааннаах Саха сиринээҕи конкурса Светла-на Делахова, Мария Трапез-никова, Харитина Павлова, Муза Гуляева, Римма Сивце-ва, Людмила Попова, Марина

ларын түмэр түһүлгэтигэр Нам улуунун аатын ситиһии-лээхтик көмүскээбиттэрэ.

Гимназистар олимпиада-ларга, конференцияларга, спортивной күрэхтэһиилэр-гэ мэлдьи инники күөҥгэ сылдьаллар, республикатаа-бы, россиятаағы таһымнаах үөрэх олимпиадатыгар, «Туй-маада» норуоттар икки ар-дыларынаағы олимпиадага, X-ИФУ олимпиада тыгар тургутууну ситиһиилээхтик ааһаллар, Бүтүн Россиятаа-бы «Инникигэ харды» кон-ференция кыайылаахтарга, дипломаннара, республи-таағы ырыа конкурстарын, «Хотугу сулус» телерадио-академия конкурсуун лауре-аттара, дипломаннара, Саха республикатын спортивной күрэхтэһиилэрин чемпио-нара, призердара – гимназия киэн туттар оҥолоро.

Гимназияга Н.С. Охлоп-ков аата ингэриллибиттэн бири дойдулаахпыт дьоһун-наах оло-бун, түбүктээх үлэ-тин үөрэтии утумнаахтык сағаламмыта. Оскуола музе-йыгар анал стендэ, барельеф оҥоһуллан, үтүө киһи аатын үйэтигэр, удьуор утумун сал-гыыр хабааннаах үлэ бытыл-лар. Быылгы үөрэх ды-лыттан сағалаан «Охлопков аабыыла» диэн научнай-практической конференция тэрилиннэ. Николай Се-менович оҥолорун, сиэннэрин кытта ыкса сибээс олохтоон, гимназия выпускнигар сыл аайы стипендия туттарылла-ра үгэскэ кубулуйда. Стипен-диат оҥолор Охлопковтарга өрүү махтаналлар, үөрэх-билии аартыгар эрэллээхтик үктэнэн, үлэһит буолаллары-гар дьоһуннаах олук уурбут-тарын бэлиэтиллэр. «Үтүө киһи аата үс үйэ тухары аат-танар» диэн өс хоһоонуна этиллэрини, саха саарына, Нам Ытык киһитэ Николай Семенович Охлопков аата-суо-ла дьыг чаччы умнуллубат. Кини дириг ис хоһоонноох оло-го, килбиэннээх үлэтэ хо-лобур буолар. Нам улуунун бири тумус туттар үөрэтин кыһата - гимназия Николай Охлопков аатын ааттатан, биригэ биригэ үрдэли даба-йан, ситиһии көтөллөөх сай-дан иһиэхтин.

А.М. ПОПОВА, гимназия саха тылын уонна литературатын учуутала

нэрэрэ. Куорат Сэргэлээбэр даачатын саҥа туттан ээрэ.

Кэргэнэ Мария Егоровна эмиэ сымнаҕас, эйэбэс май-гылааҕа. Дьэ, манна дьыэ кэргэнниилэр бэйэ-бэйэлэ-ригэр олус истинник санаһар, убаастаһар сыһыаннарын сөбө билбитим. Оҥолоругар да бири оннук, мөбө-этэ сыл-дьыбаттар. Барыта нус-хас баһайытык, буолуохтаағын курдук тып-тап, чуумпутук устан иһэр курдук эйгэбэ ба-рара.

Остуолга олорон хайа-лара даҕаны үлэ туһунан кэспэппэттэр, күннээҕи да кыһалҕалар күөрэйбэттэр. Кэспэти дьон-сэргэ, оройуон оло-бун тула буолара. Николай Семенович булт-ас туһунан үөрэ-көтө, аргыстарын туһунан көтөбүллэн туран кэспи-ирэ, ол быһыгар дуоһуйан мичээрдээн ылааччы.

Бу кэмнэргэ Василий Жи-рков тутуу салаатын инструк-тора этэ, ол да иһин миигин биригэ кыттыһынараллара. Манна даҕатан эттэххэ, Нам-тан төрүттээх дьонго чугас этэ. Оройуон үгүс таас тутуу-лара Охлопков Н.С. үлэлиир кэмигэр тутуллубуттара. Ки-нини кытта оройуон бастагы тутууаччылары: Рехлясов А.А.,

Саха сиринээҕи академиятын салайааччыта, трассаттан 50 км. туора тутан, билигин си-тиһиигэ аралбыта.

Н.С. Охлопков М.К. Аммо-сов кэргэнин Р.И. Пугель-Аммосованы, кини кыргыттарын кытары ыкса сибээстээхтэрэ. Ол туоһутунан Хатырыктаа-ғы библиотека сэбиэдиссэйэ Мария Алексеевна Охлопко-ва, М.К. Аммосов сиэн балта көбүлээһиннэринэн музей тутуллууга сағаламмыта уонна олоххо кириитэ сити-һилибитэ.

Николай Семенович үлэтэ олус киэн уонна үрдүк та-һаарылаах, этимнээх, онон түмүккэ этиэхпин бағарабын: бу сүдү киһи оло-бун өссө си-тэрэн, үөрэтэн эдэр көлүө-нэбэ тиэрдэн, төрөөбүт дой-дуга бэриинилээх буолууга, үрдүккэ, билиигэ тардыһы-га дьаныардаах буолууну олук уурарга.

Н.Н. ПЕТРОВ
Нам улуунун Ытык киһитэ, РФКП «Партий-най килбиэн» уордьан, СӨ «Гражданская килбиэн», «Бастагы тутууаччы» анал бэлиэлэр хаһаайына, «Отуу уота» түмсүү чилиэнэ

бут. Бу курдук үлэлини оло-рдохтуна райкоммут иккис секретара миигин ыңыран ылан: «Эн оттук маһы аады-рыска тиэрдибэккин, аллараа складынан бүтэрэбин, онон лесовозтарга кузов кэтэрдэн урукку курдук ойууртан от-тук маһы тиэй, эбэтэр үлэһит-тэн уурай!» диэтэ. Мин туран Николай Семенович Охлоп-ков телефонун холбоон кулу диэтим. Хата, холбоон биэрдэ. Туох буолбутун кэспээтим, үлэһиттэн устан эрэллэр ди-этэ. Николай Семенович «секретарга биэр эрэ» ди-этэ уонна балай да уһуннук кэспэтилэр «Нам оройуонун лесопууна саҥа технология-ға кирибитин мэйһидээмэн» диэбит.

Айылбаҕа олус харыста-быллаахтык сыһыаннаһар буолан «Үрүн Күөл» диэн заказник тэрийдээтэ буол-лар, Түбэ нэһилиэгин ойуура барыта кэрдиллэн, атыла-нан бүшпүтэ ырааппыт буо-луо этэ. Күөлбүтүн-эбэитин кэлбит-барбыт дьон балыгын эһэн, сирин-уотун үлтү кэһэн бүтэриэ этилэр. Манньык дьа-һалы ылыммытын иһин Нам улуунун олохтоохторо олус махтанан этилэр. Билигин бу заказник буюмурда, ото-маһа, кыыла-сүөлэ мэйлидэ, ойуур баһаара буолан туох да тохто-обот, мантан хонтуруол суох буолбута кэстөр. Олохтоох нэһилиэннэ, туһаннаах министерство хонтуруолга ылар, болгомто уурулар кэ-мэ кэллэ.

Кини дьыэ кэргэнигэр олус аламаҕай, улахан ыал дьо-һун аҕата этэ. Оҥолор бары үрдүк үөрэхтээх, республи-кабыт биллэр үлэһиттэрэ бу-олбуттар. Кэргэнэ, ыал ийэтэ – Мария Егоровна биригэ бас-тын учуутал быһыгытынан билиитин-көрүүтүн, көмүс кылаатын киллэрситбитэ. Ки-ни суруйбут букубаарынан элбэх кырачааннар үөрэнэн үрдүккэ, билиигэ кынатма-мыттарыа. Николай Семенович уонна Мария Егоровна Нам оройуонун чабылхай ыччат-тара этэ. Кинилэринэн билиги киэн туттабыт.

В.А. КОЛЕСОВ,
Нам улуунун, Ленскэй, Көбөкөн нэһилиэктэрин Ытык киһитэ, СР норуотун хаһаайыс-тыбатын үтүөлээх үлэһитэ, тыыл, үлэ ветерана

ЭТО - ИНТЕРЕСНО!

КАК МОЖНО СДЕЛАТЬ ОБЛАКО ВНУТРИ ПОМЕЩЕНИЯ?

Голландский художник Бернднаут Смильде придумал способ делать облака внутри помещений. Для этого он создаёт условия по тщательно подобранным параметрам температуры, влажности и освещения, а затем выпускает немного пара из дымовой машины. Получившееся облако держится в воздухе несколько мгновений, которых хватает, чтобы его сфотографировать.

Ответы на сканворд от N16

	Г	А	Л	Ф	А	В	И	Т	К					
О	Г	А	Р	О	К		Г		Р	У	Б	А	Х	А
		Р		В	А	Р	Е	Н	Ь	Е		С		
К	А	П	И	Ц	А		Н		П	Р	Я	С	Л	О
	У		Т	Е	А	Т	Р	А	Л			Е	Б	
В	И	Н	Т	О		С	Н	О	Н	Е	Т	Щ		
К	А	Р	О	С	Т	Ю		Д	А	Л	И			
А	С	И		В	Т	Е	Н	И		Н				
Б	Р	А	С	Я	Р	М	О	А		П	А	Ш	А	
	Р	В								В				
	А	Е								Ф	А	Г	О	Т
О	К	Т	Е	Т						А	У	Е		
О		О								Р	С	Ш		
М		Ш								С	Е	Т	К	А
С	М	О	Л	Ь							Г	Л		
	У	О		О	С	Т	А	Т	О	К	О	Е		
	Н	Н		Е		И				П	Р	А	Щ	А
К	А	П	О	Т	К		С	А	Т	И	Э	Х		
О	Р	О	К	У	Л	И	С	Т	Р	Т	М			
Р	У	Л	Н	Т	Л	А	К	А	Р	А				
Е	З	Д	О	К	Д	А	А	В	Т	О	Т			
Ш		М		А	Л	Л	Е	Н		П	У	З	О	
О		А	Л	Е	Н	И	Т	М	И	Н		В		
К	А	Д	Р		Т	Я	А		А	Р	Ч	А		

КРОССВОРД

По горизонтали: 1. Поручение официанту 2. Многолетняя болотная трава 3. День перед праздником 4. «Классный руководитель» у студентов 5. Место кучера 6. Автор «Конька Горбунка» 7. Разновидность полифонии 8. Уловка, хитрость 9. Сов. ученый, доказавший существование витаминов 10. Предметы обихода 11. Известная фирма спортивных товаров 12. Возраст между молодостью и старостью 13. Церковный служащий низшего ранга 14. Человек, выдающий зарплату 15. Имя композитора Вагнера 16. Жена Юпитера 17. Легкий бриз 18. Гладкая поверхность, дающая отражение 19. Отдача имущества под ссуду 20. Раздел математики 21. Самомнение, спесь 22. Любимец фанатов 23. Начинающий корреспондент 24. Персидский писатель, поэт

По вертикали: 25. Приправа в банке с солеными огурцами 26. Травянистое растение, растущее в болотистых местах 10. Выражение недовольства к.-л. 28. Машинный комплекс 29. Сварочный аппарат 30. Покровитель домашних животных у славян (миф.) 31. Империалистический блок Великобритании, Франции и царской России 32. Химический элемент, металл 33. Итальянский футболист 3. Центральная укрепленная часть древнерусских городов 35. Запечный туристический мешок 36. Воздействие на психику 37. Вопрос, требующий разрешения 38. Хлеб нового урожая 15. Пик курортного сезона 40. Большая европейская река 41. Романс А. Алябьева 42. Чудовище в древнегреческой мифологии 43. Гидротехническое сооружение 44. Печная крюка 45. Активное сопротивление общественному прогрессу 46. Отвратительный запах 47. Клейкая лента 48. Домашний питомец

БИЛЭРИИЛЭР

Уважаемые потребители газа!

Настоящим сообщаем, что с 29 апреля 2019 г. по 31 мая 2019 г. АО «Сахатранснефтегаз» объявляет Акцию «Прощенные дни» по пеням для потребителей — физических лиц.

Прием оплаты за природный газ без пеней за просрочку платежей при условии полного погашения задолженности. Не упустите возможность оплатить газ без пени!

- Пункты приема платежей за газ:
- Касса УГРС АО «Сахатранснефтегаз» Намского участка с. Намцы ул. Ц-Аммосовой, д. 7. Тел. 41493. Режим работы: 08.00 — 17.00, обед: 12.00-13.00, субб-воскр — выходной;
- Пункты приема платежей ОАО АК «Якутскэнерго» - Энергосбыт;
- Пункты приема платежей ФГУП Почта УФПС РС(Я);
- Через терминалы и онлайн-платежи ПАО «Сбербанк России»;
- Через сайт АО «Сахатранснефтегаз» aostng.ru
- ЯРФ «Россельхозбанк» (с. Намцы)

Администрация Муниципального образования «Намский улус» извещает о проведении публичных слушаний по отчету об исполнении бюджета МО «Намский улус» за 2018 год.

Дата проведения: 22 мая 2019 года

Время проведения: 15ч.00мин.

Место проведения: с. Намцы, ул. Октябрьская 1, актовый зал Администрации МО «Намский улус».

Просим население Намского улуса принять активное участие.

Рекомендации и предложения по проекту решения принимаются до 18 ч. 00 мин. 20 мая 2019 года по адресу: с. Намцы, ул. Октябрьская 1, каб. 202, 204. Электронный адрес: namsfo@sakha.gov.ru, namsfo@rcitsakha.ru.

Форма внесения предложений письменная с указанием конкретных статей и пунктов проекта муниципального правового акта, в которые предлагается внести

изменения и (или) дополнения с указанием следующих данных участника: Ф.И.О., год рождения, адрес места проживания, место работы/учебы, контактный телефон.

Предложения, оформленные с нарушением требований, не рассматриваются.

Основания:
- Федеральный закон от 06.10.2003 года № 131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации»;
- Устав МО «Намский улус»;
- Положение о публичных (общественных) слушаниях в муниципальном образовании «Намский улус», утвержденное решением улусного Совета депутатов от 27.11.2015 года № 13-3.

Проект решения УСД МО «Намский улус» «Об утверждении отчета об исполнении бюджета МО «Намский улус» за 2018 год» размещен на официальном информационном портале РС (Я) по адресу: http:mr-namskij.sakha.gov.ru

ООО «Правоохранительный центр» юридические услуги по возврату водительских удостоверений. Досрочно. По амнистии. Официально. В судебном порядке. Тел.: 8-800-551-80-02.

Продаю участки в с.Аппаны, квартал «Молодежный». Участок под магазин или офис в с. Намцы. Тел. 89243699554, 89243695561

Утерянный водительское удостоверение на имя Климовского Петра Гастелловича считать недействительным.

Считать недействительными утеренные удостоверения: пенсионное удостоверение и удостоверение «Ветерана труда» выданные на имя Колмогоровой Валентины Григорьевны.

Считать недействительным утеренный паспорт серии 9813 № 478097 выданный на имя Колесова Сандал Ивановича.

ООО «Уйгу» продает бетон и цементно-песчаный раствор любых марок от В – 3,5 до В – 25 согласно ГОСТ с доставкой.

Заливаем идеальные ленточные бетонные фундаменты любых размеров согласно ГОСТ.

Тел. 89141056350 (звонить в рабочее время с 9 до 18 ч.)

Грузовые перевозки. Тел. 89644258617, 89841160270

КЭРИЭСТЭБИЛ

Биһиги тапталлаах ийэбит, эбэбит, хос эбэбит Яковлева Мария Николаевна (Татаринава) бу дьыл ыам ыйын 7 күнүгэр күн сириттэн күрэммитэ биир сылын туолла. Кини 1939 сыл тохсунньу 29 күнүгэр 2-с Суоттун нэһилиэгэр, Уус-Алдан оройуонугар Евдокия Захаровна, Николай Николаевич Татариновтарга иккис кыыс оҕонор төрөөбүтэ. Өлөксөөс диэн эдьийинээн, Ньюкулай уонна Сөдүтү диэн ырааттарынаан ийэлэригэр көмөлөһөн, колхуоска ыанньыксытынан үлэтин саҕалаабыта.

1964 сыллаахха аймактара оҕонньор сыбааттааһыннан Нам Үөдэйин олохтооҕор Яковлев Роман Петровичка кэргэн тахсар. Алта оҕун төрөтөн, ыал оҕорогон элбэх сиэн, хос сиэн тапталлаах эбэтэ буолан 52 сыл бииргэ дьоллоохтук олордолар. Ийэбит Нам Үөдэйигэр кэлиэбиттэн Үөдэй икки биригээдэтигэр илиитин араарбакка ыанньыксытынан бочуоттаах сыннылангга тахсар диэри таһаарылыахтык үлэлээбитэ. Кини үлэлээбит «Тон Бас» фермата биридии ынахтан 2000-2800 л. үүтү ыан хас да социалистическай күрэх кыайылааҕа, оройуон, совхоз хас да төгүллээх чемпион ыанньыксыта урдук ааты ылбыттара, бочуотунай грамота, фонда мебель хаһаайынан буолбуттара. Аҕабытын кытта наар биир коллектива эйэ дэмнээтик үлэлээбиттэрэ.

Ийэбит фермаҕа үлэлии сылдьан аңар тынгата тымнылан, онтуката хара мэн буолан, тыһнар уорганын сиэн олохтон түүраата... Хара охтуор дылы аһын астаан, чэйин өрөн түбүгүрээ сылдьыбыта. Олох ыксаан муус устар 28 күнүгэр Үөдэй балыһатын бырааһа Намга ыгтан реанимация отделениягыгар киирбитэ. Намнааҕы реанимация отделениягыгар бырааһа Борисов Григорий Константинович, медсестралар, санитаркалар ийэбитин төһө кыалларынан уһуннук эмтии, көрөн-истэн олоҕун тиһэх мүнүүтэтигэр диэри арыаллаабыттара...

Ийэбитин тиһэх суолга атаарыга көмөлөспүт бар дьоммутугар, бииргэ үөрэммит оҕолорбутугар, ийэбит бииргэ үлэлээбит дьүөгэлэригэр, биригээдэ биригээдирдэригэр Т.А. Охлопковаҕа, И.А. Зыряновка, ветераннар советтарына председателигэр А.С. Сыромьятниковкаҕа, нэһилиэк баһылыгар С.В. Ядреевка, убайыт М.Д. Соловьевка, ыалларыгыгар Т.П. Татариноваҕа, А.В., А.К. Винокуровтарга, Д.С. Мякишеваҕа улахан махталбытын биллэрэбит.

Биһиги ийэбитин санаабатах күммүт суох, кини сырдык ыраас мөссүөнүн, сымнаҕас холку майгытын куруутун саныыбыт, ахтабыт. Кини кими да улаханлык мөхпүтүн, куһаҕаннык саҕарбытын истибэтэхпит, наар үчүгэи ырагалыыр, сүбэлиир-амалыыр күндү киһибит этэ. Ийэбит бу сылга 80 сааһын туолуохтаах этэ, кини сырдык сэбэрэтин, үтүө майгытын өрүү сүрэхпитигэр илдэ сылдьахтаахтык. Аҕабыт ийэбитин, улахан тапталын суохтаан күн аайы кини аатын ааттыыр, соҕотохсуйар...

Тааттатан кыһа Елена Налыхова.

Table with multiple columns containing various notices, announcements, and contact information. Each cell contains a short text block with a title and details.

**Эйэ, үлэ, саас
бырааһынньыгар**

Нам улууһун киин нэһилиэгэр «ЭЙЭ, ҮЛЭ, МААЙ!» диэн бырааһынньыктаабы үөрүүлэх сомоҕо хаамыта буолла. Максим Кирович Аммосов аатынан болуоссака 5000 кэрингэ киһи кыттыны ылла.

Ленскэй нэһилиэк киин уулуссатыгар дьэрэкээн шардаах, араас кэрэ көстүүмнөрдөөх, үлэ киһитин уруйдуур өрөгөй суруктардаах, плакаттардаах 80-ча тэрилтэ табыста. Кинилэр Россия Театр, Саха өрөспүүбүлүкэтигэр Сомоҕолоһуу, Нам улууһугар Олонхо, Ленскэй нэһилиэккэ Культура сылларын айхаллаатылар, сандал сааһы, үлэ дьонун туругурдан долгуйдьуна хаамтылар.

Үөрүүлэх сомоҕо хаамыны Нам улууһун культуратын үлэһиттэрин тэрилтэлэрэ саҕалаатылар. Киин трибунаҕа «Нам улууһа» МТ баһылыга Юрий Слепцов, «Ленскэй нэһилиэк» МТ баһылыга Андрей Новгородов, улуус мунньаҕын председателин солбуйааччыта Екатерина Ядреева, нэһилиэк депутаттарын сэбиэтин председателэ Александр Кириллин уонна Нам улууһун идэлээх сойууһун тэрилтэлэр икки ардыларынааҕы сэбиэтин председателэ Александр Шарпапов үлэ дьонун уруйдуу-айхаллыы көрүстүлэр, эҕэрдэ тылларын эттилэр.

Сомоҕо хаамыга колонналар ортолоругар үтүө үгэскэ кубулуйбут конкурс түмүгүнэн: 1-кы миэстэни И.Е.Винокуров аатынан Намнааҕы педагогической колледж, 2-с миэстэни Ленскэй нэһилиэк, 3-с миэстэни Сбербанк үлэһиттэрин колонна-

СОМОҒО ХААМЫЫҔА КЫТТАН КҮӨХ МААЙЫ УРУЙДААТЫЛАР

ра ыллылар. Кинилэр дипломунан уонна сертификатынан наҕараадаланнылар.

Үөрэх управлениетын

идэлээх сойууһун комитетын көрүүтүгэр, үөрэх тэрилтэлэригэр 1-кы миэстэни Н.С. Охлопков аатынан улуустаа-

бы гимназия, 2-с миэстэни И.С. Гаврильев аатынан Нам орто оскуолата, 3-с миэстэни Нам 2-с №-дээх орто оскуо-

лата ыллылар. Оҕо саадтар ортолоругар 1-кы миэстэни «Туллукчаан», 2-с миэстэни «Мичил», 3-с миэстэни «Чочир» коллективтара ыллылар уонна бары харчынан бириэмийэлэнилэр.

Болуоссака тэрээһин тухары, тэнгэ симэммит, кизэргэммит туундара табата, күннээх Азия дьыэ кыыла - осёл, уотунан барар массыналар кырачааннары аралдыттылар, атыы-эргийэн уонна итии үүттээх чэйдээх ас арааһа тэрилиннэ.

Бу курдук, сааскы чабыл бырааһынньыкка, эйэ, үлэ, доҕордоһуу, сомоҕолоһуу күнүгэр, үлэни кытта үөрүүнү дьүөрөлээн, өрөгөйдөөх түгэни биир санаанан салайтаран, бииргэ түмсэн, Күөх Маайы Нам сирэ уруйдаата-айхаллаата!

**Наталья ПЕТРОВА,
А. Шестаков аат. культу-
ра киинин специалиһа**

Это должен знать каждый

О ЗАПРЕТЕ СЕЛЬХОЗПАЛОВ

Намское лесничество напоминает: будьте особенно внимательны при обращении с огнём! Не сжигайте сухую траву, отходы, мусор на территории предприятий, вблизи строений и лесных массивов. Ветер может превратить обычный костёр в неуправляемый пожар!

Обращаем внимание, что сельскохозяйственные палы отныне в нашей стране запрещены законом! Соответствующие ограничения определены специальным постановлением Правительства Российской Федерации от 10 ноября 2015 года № 1213 «О внесении изменений в Правила противопожарного режима в Российской Федерации». Под запретом - сжигание сухой травянистой растительности на землях сельскохо-

зяйственного назначения и землях запаса, в полосах отвода автомобильных и железных дорог, охранных зонах. Документ также строго регламентирует использование открытого огня на этих территориях.

Нарушителям грозят

административные штрафы. Для граждан сумма взыскания составит от одной до полутора тысяч рублей, для должностных лиц - от шести до 15 тысяч рублей; юридические лица на 150-200 тысяч рублей. Напомним, что, согласно статье 20.4 КоАП РФ, в условиях особого противопожарного режима штрафные санкции увеличиваются более чем в два раза.

Намское лесничество

УНУРЭХ ТЫПТАР

Үлэ ыйын 1 күнэ уонна Улуу Кыайы күнэ биһиэхэ ураты суолталаах, долгутуулаах күннэр буолаллар.

Социализмы өрө тутар, ол туһугар охсуһар билигин тыын боппурус. Норуот былааһа үлэлээх-хамнастаах үлэһит киһи быраабын өрө тутуу, эдэр ыччаты өйөөһүн, аҕам саастаахтарга өйөбүл, эмтэни, сынныаны биһиги ирдэбилбит.

Бу барыта Сэбиэт дойдутугар баар этэ. Онтон ити быраапытын саҕалыттан ситиһиэхпитин наада.

Үлэһит дьон сомоҕолоһуута — бүтүн дойдубутун сайыннарыаҕа, Улуу оноруоҕа. Кэнинки 10-нан сыллар биһиги дойдубутугар оспот баас буолан хааллылар. Ол эрэн, геройдар ааттара умнуллубат, кинилэр хорсун быһыылары биһигини сомоҕолуур. Кинилэр сырдык кэриэстэригэр дьын, чаччы сирдээх олох туһугар охсуһар саҕа буойуттар түмсэллэр, биир санаанан салайтараллар.

Кыайы Кыһыл былааҕа саҕа дохсун сүүрээһиңгэ ыңгырар!
Саха республикатын, Нам улууһун коммунистара.

**Кылаабынай редактор
В.Г. КАСЬЯНОВ**

ОТДЕЛЛАР:

редакторы солбуйааччы — 41332,
хаһыаты таңыы — 41332,
бухгалтерия — 41141,
факс — 41141.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральной сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПИ №ТУ14-0216.**

Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэһитин, дьыэбит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияга киирбит суруктар төннөрүллүбэттэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биир буолбат.**

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улууһун хаһыата.

Редакция, издатель аадырыһа: 678380, СР, Нам улууһа, Нам сэл., Ст. Платонова уул., 1/2 корп. Типография аадырыһа: Дьокуускай к., Вилюйскэй переулук, 20 E-mail: Namtsy41141@mail.ru

Хаһыат «Якутия» медиа-холдинг АУо типографиятыгар бэчээттэннэ.

Аадырыһа:

Дьокуускай к., Вилюйскэй переулук, 20

Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. лиис

Көҕүл сыананан атыыланар

Индексэ — Р0005. Тираһа — 1000 экз.

Бэчээккэ илии баттанытын графига —

12:00 ч. 07.05.2019 с.

Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 07.05.2019 с.